

EDUSKUNNAN VASTAUS 154/2004 vp

Hallituksen esitys laiksi rautatiejärjestelmän liikenneturvallisuustehtävistä sekä laiksi rautatielain muuttamisesta ja laiksi Euroopan laajuisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi rautatiejärjestelmän liikenneturvallisuustehtävistä sekä laiksi rautatielain muuttamisesta ja laiksi Euroopan laajuisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta annetun lain muuttamisesta (HE 182/2004 vp).

Valiokuntakäsittely

Liikenne- ja viestintävaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LiVM 20/2004 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

rautatiejärjestelmän liikenneturvallisuustehtävistä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on edistää rautatiejärjestelmän liikenneturvallisuutta ja yhtenäistää liikenneturvallisuustehtäviä hoitavien henkilöiden kelpoisuusvaatimukset.

2 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan liikenneturvallisuustehtäviä valtion rataverkolla hoitavien henkilöi-

den kelpoisuusvaatimuksiin. Lisäksi lakia sovelletaan liikenneturvallisuustehtävien hoitamista varten annettavaan koulutukseen sekä tehtäviä hoitavien henkilöiden terveydentilan arviointiin ja arviointimenettelyyn.

Lakia sovelletaan valtion rataverkkoon liitettyllä yksityisraiteella siltä osin kuin yksityisraiteella suoritettavalla liikenneturvallisuustehtävällä on välitöntä vaikutusta liikennöintiin valtion rataverkolla.

3 §

Liikenneturvallisuustehtävä

Tässä laissa liikenneturvallisuustehtävällä tarkoitetaan rautatiejärjestelmässä suoritettavaa

tehtävää, joka vaikuttaa välittömästi rautatieliikenteen liikenneturvallisuuteen.

4 §

Toiminnanharjoittajan vastuu

Rautatielaissa (198/2003) tarkoitettu

- 1) rautatieyrittäjä ja rautatieyrittäjien kansainvälinen yhteenliittymä,
 - 2) museoliikennettä harjoittava yhteisö,
 - 3) yksityisraiteella toimiva yritys ja yhteisö sekä
 - 4) radanpitoa harjoittava yritys
- vastaavat toiminnassaan siitä, että niiden palveluksessa tai toiminnassa mukana olevat liikenneturvallisuustehtäviä hoitavat henkilöt täyttävät tässä laissa säädetty kelpoisuusvaatimukset.

2 luku

Liikenneturvallisuustehtäviä koskevat kelpoisuusvaatimukset

5 §

Kelpoisuusvaatimusten perusteet

Liikenneturvallisuustehtävää hoitavan henkilön yleisinä kelpoisuusvaatimuksina ovat sopivuus liikenneturvallisuustehtävän hoitamiseen, liikenteenhoidossa käytettävän kielen riittävä taito sekä vähintään 18 vuoden ja enintään 65 vuoden ikä.

Liikenneturvallisuustehtäviä hoitavalla henkilöllä on oltava 7 §:n 2 momentin 1—4 kohdassa tarkoitettuja tehtäviä hoitaessaan 7 §:n 4 momentin mukainen tehtäväkohtainen pätevyys. Henkilön on lisäksi täytettävä 9 ja 10 §:ssä tarkoitettujen terveydentilavaatimukset. Rautatieliikenteen ohjaamisessa käytettäviä turvalaitteita huoltavan henkilön on myös täytettävä tässä laissa tarkoitettujen terveydentilavaatimukset.

6 §

Oppilaitoksen hyväksyminen

Ratahallintokeskus hyväksyy tässä laissa tarkoitetun koulutuksen järjestäjäksi sellaisen liikenneturvallisuuskoulutusta antavan yhtiön tai muun yhteisön (*oppilaitos*), jonka henkilöstöllä on koulutustehtävän hoitamisen edellyttämä rautatiejärjestelmän hyvä ammatillinen osaaminen.

7 §

Koulutusohjelmat ja koulutusta vastaavat pätevyudet

Ratahallintokeskus hyväksyy liikenneturvallisuustehtävien koulutusohjelmat. Koulutusohjelmaan on sisällytettävä ainakin rautatiejärjestelmän perustiedot, tehtävissä sovellettavat säännökset ja määräykset sekä perehdyttäminen koulutusohjelman mukaisiin tehtäviin.

Koulutusohjelmat annetaan seuraavia tehtäväkokonaisuuksia varten:

- 1) liikkuvan kaluston kuljettaminen;
- 2) muut liikenneturvallisuustehtävät ratapihatyöskentelyssä ja liikkuvassa kalustossa;
- 3) liikenteenohjaus;
- 4) ratatöihin liittyvät liikenteen turvaamis- ja varmistustehtävät; sekä
- 5) kertauskoulutus 1—4 kohdassa tarkoitettuja tehtäväkokonaisuuksia varten.

Koulutusohjelma voidaan rajata vain osaan 2 momentissa tarkoitetuista tehtäväkokonaisuuksista. Ratahallintokeskus voi hyväksyä yksityisraiteiden liikennettä varten koulutusohjelman ottaen huomioon yksityisraiteiden liikenteen laadun ja laajuuden.

Koulutusohjelman mukainen hyväksytty opintosuoritus antaa tehtäväkohtaisen pätevyyden koulutusohjelmassa määriteltyyn tehtävään.

8 §

Pätevyyden voimassaolo

Liikenneturvallisuustehtävässä toimivan henkilön 7 §:n 4 momentin mukainen tehtäväkohtainen pätevyys on voimassa toistaiseksi, jos lii-

kenneturvallisuustehtävässä toimiva henkilö on osallistunut kertauskoulutukseen ja toiminut pätevyytensä mukaisissa liikenneturvallisuustehtävissä vähintään 14 päivän ajan edellisten 12 kuukauden aikana.

Kertauskoulutuksen on oltava vähintään yhden ja enintään kolmen päivän pituinen. Siihen on osallistuttava määrävuosina koulutusohjelmassa edellytetyllä tavalla.

Kertauskoulutusta saa antaa 6 §:ssä tarkoitetu oppilaitos tai Ratahallintokeskuksen tehtävään hyväksymä liikenneturvallisuusasioihin perehtynyt henkilö.

9 §

Yleiset terveydentilavaatimukset

Liikenneturvallisuustehtävässä saa toimia vain henkilö, jolla on riittävät fyysiset ja henkiset toimintaedellytykset liikenneturvallisuustehtävän suorittamiseen ja voimassa oleva 12 §:n 3 momentissa tarkoitettu rautatiealan asiantuntijalääkärin sopivuuslausunto terveydentilavaatimusten täyttymisestä.

Liikenneturvallisuustehtävässä ei saa toimia, jos henkilön sairaus, vika, vamma, muu toimintakyvyn heikentyminen tai muu vastaava ominaisuus olennaisesti heikentää hänen kykyään toimia liikenneturvallisuustehtävässä.

Liikenneturvallisuustehtävässä ei saa toimia alkoholin tai muun huumausaineen vaikutuksen alaisena. Liikenneturvallisuustehtävän hoitamiseen vaikuttavia lääkeaineita saa käyttää ainoastaan, jos 11 §:n 1 momentissa tarkoitettu rautatiealan asiantuntijalääkäri tai pykälän 2 momentissa tarkoitettu työterveyshuollon hoitava lääkäri hyväksyy niiden käytön liikenneturvallisuustehtävien hoitamisen yhteydessä.

10 §

Erityiset terveydentilavaatimukset

Liikenneturvallisuustehtävän erityiset terveydentilavaatimukset on arvioitava ottaen huomioon tehtävän vaatavuustaso.

Ratahallintokeskus voi antaa tarkemmat määräykset tehtäväkohtaisesti vaadittavista aistivaatimuksista sekä liikenneturvallisuustehtävien hoitamiseen vaikuttavista sairauksista, vioista, vammoista, muusta toimintakyvyn heikentymisestä tai muusta vastaavasta liikenneturvallisuustehtävän hoitamista heikentävästä ominaisuudesta sekä niiden arvioinnista.

Lisäksi Ratahallintokeskus voi antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetun terveydentilan lääketieteellisistä arviointiperusteista ja -menetelmistä.

11 §

Asiantuntijalääkäreiden ja muiden asiantuntijoiden hyväksyminen

Ratahallintokeskus hyväksyy hakemuksesta liikenneturvallisuustehtävissä toimivien terveydentilan arviointia ja arviointimenettelyä varten laillistetun lääkärin (*rautatiealan asiantuntijalääkäri*), joka on perehtynyt erityisesti liikennelääketieteeseen ja jolla on hyvä perehtyneisyys rautatieliikenteessä vaadittavaan terveydentilaan ja käytännön kokemusta siitä.

Ratahallintokeskus hyväksyy hakemuksesta liikenneturvallisuustehtävissä toimivien terveystarkastuksia varten työterveysaseman työterveyshuollon ammattihenkilöt, joilla on riittävä perehtyneisyys rautatiealan liikenneturvallisuustehtävissä toimivien henkilöiden työn edellyttämiin erityisvaatimuksiin.

12 §

Terveydentilan arviointi

Edellä 11 §:n 2 momentissa tarkoitetun työterveyshuollon ammattihenkilön on tehtävä työterveyshuoltolain (1383/2001) mukainen terveystarkastus liikenneturvallisuustehtävässä toimivalle henkilölle ennen kuin henkilö aloittaa 3 §:ssä tarkoitettussa tehtävässä.

Terveystarkastus on tehtävä liikenneturvallisuusvaatimusten aiheuttaman työn erityisten ter-

veydentilavaatimusten takia myös silloin, kun on syytä epäillä, että:

1) henkilön terveydentila ei täytä 9 §:n 1 momentissa ja 10 §:n 2 momentissa tarkoitettuja vaatimuksia; tai

2) terveystarkastukseen on muita liikenneturvallisuuteen liittyviä erityisiä syitä.

Rautatiealan asiantuntijalääkäri antaa terveystarkastuksen tulosten perusteella terveydentilavaatimusten täyttymisestä lausunnon henkilön terveydellisestä sopivuudesta liikenneturvallisuustehtäviin. Sopivuuslausunto on voimassa seuraavaan 4 momentissa tarkoitettuun määräaikaiseen terveystarkastukseen tai rautatiealan asiantuntijalääkärin erikseen määräämään terveystarkastukseen asti.

Määräaikainen terveystarkastus on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa liikenneturvallisuustehtävää hoitavan henkilön täytettyä 25 vuotta ja sen jälkeen vähintään viiden vuoden välein 40 ikävuoteen asti. Henkilön täytettyä 40 vuotta määräaikainen terveystarkastus on tehtävä vähintään kolmen vuoden välein 61 ikävuoteen asti ja sen jälkeen joka vuosi 65 ikävuoteen asti.

3 luku

Kelpoisuus ja kelpoisuusrekisteri

13 §

Kelpoisuustodistuksen antaminen

Rautatielaissa tarkoitetun rautatieyrityksen, rautatieyritysten kansainvälisen yhteenliittymän ja radanpitoa harjoittavan yrityksen on annettava kelpoisuustodistus palveluksessaan ollelle henkilölle, jos:

1) henkilöllä on 5 §:n 1 momentissa tarkoitettu yleinen kelpoisuus tehtävään;

2) henkilö on suorittanut hyväksytysti vaaditut opintosuoritukset ja saanut siitä oppilaitokselta todistuksen;

3) henkilölle on tehty 12 §:n 1 momentissa tarkoitettu terveystarkastus; ja

4) rautatiealan asiantuntijalääkäri on antanut 12 §:n 3 momentin mukaisesti henkilön terveydentilaa koskevan sopivuuslausunnon.

14 §

Erivapauden myöntäminen

Ratahallintokeskus voi erityisestä syystä myöntää erivapauden liikenneturvallisuustehtävien tehtäväkohtaisesta pätevyydestä ja terveydentilavaatimuksista. Erivapaus voidaan myöntää toistaiseksi tai määräajaksi. Erivapauden myöntämisellä ei saa vaarantaa rautatieliikenteen turvallisuutta.

15 §

Kelpoisuustodistuksen peruuttaminen

Kelpoisuustodistuksen antajan on peruutettava kelpoisuustodistus, jos henkilö ei enää täytä tehtävän kelpoisuusvaatimuksia.

16 §

Kelpoisuusrekisteri

Kelpoisuustodistuksen antajan on pidettävä liikenneturvallisuustehtäviä hoitavien henkilöiden kelpoisuutta koskevista tiedoista kelpoisuusrekisteriä. Kelpoisuusrekisteri on henkilötietolaissa (523/1999) tarkoitettu henkilörekisteri.

Rekisteriin talletetaan henkilön tunnistetietoina henkilön nimi, henkilötunnus ja henkilön osoite. Rekisterinpitäjän käyttämä henkilön henkilönnumero voidaan tarvittaessa tallettaa rekisteriin.

Rekisteriin talletetaan kelpoisuustodistuksen antamista, kelpoisuuden valvomista sekä kelpoisuusasioiden muuta käsittelyä varten tarpeelliset tiedot:

1) henkilön yleisestä kelpoisuudesta tehtävään;

2) oppilaitoksen ja kertauskouluttajan antamasta tehtäväkohtaisesta pätevyydestä sekä niiden hyväksymistä opintosuorituksista;

3) rautatiealan asiantuntijalääkärin antamasta terveydentilaa koskevasta sopivuuslausunnosta; sekä

4) Ratahallintokeskuksen myöntämistä erivapauksista.

Rekisteriin talletetaan myös tiedot kelpoisuustodistuksen peruuttamisesta.

17 §

Kelpoisuusrekisterin ulkopuoliset tietolähteet

Oppilaitoksen, kertauskouluttajan ja rautatiealan asiantuntijalääkärin on salassapitosäännösten estämättä annettava kelpoisuusrekisteriä varten tarpeelliset tiedot, kun henkilö on suorittanut hyväksytysti kertauskoulutuksen tai hänelle on tehty määräaikainen terveystarkastus tai muu hänen terveydentilansa vaatima terveystarkastus.

Tässä pykälässä tarkoitettut tiedot voidaan antaa myös konekielisessä muodossa tai teknisen käyttöyhteyden avulla.

18 §

Rekisteritietojen käyttäminen ja säilytysaika

Rekisterinpitäjä saa käyttää rekisterin tietoja kelpoisuustodistusten antamiseen ja peruuttamiseen sekä kelpoisuuksien valvontaan ja muuhun kelpoisuusasioiden käsittelyyn.

Henkilön rekisteritiedot poistetaan rekisteristä kymmenen vuoden kuluttua sen vuoden päättymisestä, jonka aikana hänen tässä laissa tarkoitettu kelpoisuutensa on päättynyt.

19 §

Vastuu kelpoisuusrekisterin tiedoista

Rekisterinpitäjä vastaa rekisteriin talletettujen tietojen virheettömyydestä sekä tallettamisen ja käytön laillisuudesta tehtäviensä hoidossa.

Oppilaitos, kertauskouluttaja ja rautatiealan asiantuntijalääkäri vastaavat 17 §:n 1 momentin mukaan rekisteriin antamiensa tietojen virheettömyydestä.

20 §

Valvonta

Ratahallintokeskus valvoo liikenneturvallisuustehtävien kelpoisuusvaatimusten noudattamista.

Ratahallintokeskus valvoo myös oppilaitosten, kertauskouluttajien, rautatiealan asiantuntijalääkäreiden sekä työterveyshuollon ammattihenkilöiden toimintaa niiden hoitaessa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä.

Rekisterinpitäjän, toiminnanharjoittajan, oppilaitoksen, kertauskouluttajan sekä liikenneturvallisuustehtävää hoitavan henkilön, työterveyshuollon ammattihenkilön ja rautatiealan asiantuntijalääkärin on salassapitosäännösten estämättä annettava Ratahallintokeskukselle sen tässä pykälässä säädetyn valvontatehtävän suorittamiseksi tarpeelliset tiedot.

4 luku

Erinäiset säännökset

21 §

Eräät valtuutussäännökset

Tarkemmat säännökset Euroopan yhteisöjen komission liikenneturvallisuustehtäviä valtion rataverkolla hoitavien henkilöiden kelpoisuudesta antamien yhteentoimivuuden teknisten eritelmien täytäntöönpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Tarkemmat säännökset kelpoisuustodistuksen muodosta ja kelpoisuustodistuksen antamisesta sekä kelpoisuutta koskevien tietojen rekisteröimisestä kelpoisuusrekisteriin voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

22 §

Vaitiolovelvollisuus

Asiakirjasalaisuudesta, vaitiolovelvollisuudesta ja hyväksikäyttökiellosta on voimassa, mitä laissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) säädetään.

Salassa pidettävän tiedon ilmaisemisesta viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle toimielimelle säädetään lailla. Rangaistus tässä pykälässä säädetyn vaitiolovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain (39/1889) 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan.

23 §

Muutoksenhaku

Ratahallintokeskuksen tämän lain nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Päätöstä on valituksesta huolimatta kuitenkin noudatettava, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

24 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta .

Lain 13 ja 15—19 §:ää sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä tammikuuta 2007.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöön panemiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin.

25 §

Siirtymäsäännökset

Tämän lain voimaan tullessa voimassa oleva kelpoisuus laissa tarkoitettujen liikenneturvallisuustehtävien hoitamiseen ja erivapaus ovat edelleen sellaisenaan voimassa.

Tämän lain 7 §:n 3 momentissa tarkoitettuja vaatimuksia sovelletaan yksityisraiteilla tapahtuvaan liikennöintiin viimeistään kahden vuoden kuluttua lain voimaantulosta.

Liikenneturvallisuustehtäviä hoitavilla henkilöillä on oltava tämän lain 13 §:n mukaisesti annettu kelpoisuustodistus viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2007.

Rautatieyrityksen, rautatieyritysten kansainvälisen yhteenliittymän ja radanpitoa harjoittavan yrityksen on otettava 16 §:ssä tarkoitettu kelpoisuusrekisteri käyttöön viimeistään kahden vuoden kuluttua lain voimaantulosta.

Laki

rautatielain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 7 päivänä maaliskuuta 2003 annetun rautatielain (198/2003) 23 §:n 1 momentti, 26 § ja 29 §:n 2 momentti seuraavasti:

23 §

Ratakapasiteetin käyttö ja peruuttaminen

Ratakapasiteetin hakija ei saa luovuttaa myönnettyä ratakapasiteettia toiselle. Jos rauta-

tieyritys käyttää myönnettyä ratakapasiteettia tämän momentin vastaisesti, Ratahallintokeskuksen on tältä osin peruutettava hakijalle myönnetty ratakapasiteetti.

26 §

Liikenneturvallisuustehtäviä hoitavien henkilöiden kelpoisuusvaatimukset

Rautateiden liikkuvan kaluston kuljettajilla, liikenteenohjaukseen osallistuvilla sekä muilla välittömästi rautatiejärjestelmän liikenneturvallisuustehtäviä hoitavilla henkilöillä tulee olla tehtävien asianmukaisen hoitamisen vaatima terveys, koulutus ja muu kelpoisuus sen mukaan kuin siitä erikseen säädetään tai määrätään.

Muilla rautatiejärjestelmän liikenneturvallisuuksien vaikuttavien tehtävien hoitavilla henkilöillä on oltava tehtävien asianmukaisen hoitamisen vaatima terveys, koulutus ja muu kelpoisuus. Heidän on oltava vähintään 18 vuoden ja enintään 65 vuoden ikäisiä ja muutoinkin sopivia hoitamaansa tehtävään.

Rautatieyrityksen, rautatieyritysten kansainvälisen yhteenliittymän ja radanpitoa harjoittavan yrityksen on annettava palveluksessaan olevalle edellytykset täyttävälle henkilölle kelpoisuustodistus.

Kelpoisuustodistuksen antajan on pidettävä palveluksessaan olevista kelpoisuustodistuksen saaneista henkilöistä kelpoisuusrekisteriä. Rekisterin pitämiseen sovelletaan, mitä rautatiejärjestelmän liikenneturvallisuustehtävistä annetun lain (/) 16—20 §:ssä säädetään.

Ratahallintokeskus voi antaa tarkemmat määräykset 2 momentissa tarkoitettujen henkilöiden

kelpoisuusvaatimuksista, jollei niistä muuta säädetä tai määrätä. Ratahallintokeskus voi erityisesti syystä myöntää tämän momentin nojalla antamistaan määräyksistä erivapauden. Erivapauden myöntämisellä ei saa vaarantaa rautatieliikenteen turvallisuutta.

29 §

Liikenteenohjauspalveluille ja rautateiden liikkuvan kaluston katsastuspalveluille asetettavat vaatimukset

Rautateiden liikkuvan kaluston katsastustehtäviä hoitavien henkilöiden on oltava tehtäviin sopivia ja ammatillisesti päteviä. Liikkuvan kaluston katsastustehtäviä hoitavan yrityksen on toiminnassaan soveltuvin osin noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa, sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa ja kielilaissa (423/2003) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta .

Tämän lain 26 §:n 3 ja 4 momenttia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2007 lukien.

Laki**Euroopan laajuisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Euroopan laajuisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta 28 päivänä kesäkuuta 2002 annetun lain (561/2002) 3 §:n 2 momentti, 9 § ja 12 §:n 1 momentti seuraavasti:

3 §

*Euroopan laajuista rautatiejärjestelmää
koskevat vaatimukset*

— — — — —
Ratahallintokeskus antaa Euroopan laajuista rautatiejärjestelmää varten tarkemmat määräykset Euroopan yhteisöjen komission perusparametreja koskevien päätösten ja suositusten sekä yhteentoimivuuden teknisten eritelmien täytäntöönpanosta Suomessa. Euroopan laajuisen rautatiejärjestelmän käyttöön osallistuvan henkilöstön ammattipätevyyksistä sekä vaatimuksista, jotka koskevat henkilöstön työterveys- ja työturvallisuusoloja, on kuitenkin voimassa, mitä niistä muutoin säädetään tai määrätään.
— — — — —

9 §

Hyvän hallinnon vaatimukset

Ilmoitetun laitoksen on soveltuvien osin noudatettava tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan, mitä hallintolaissa (434/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) ja kielilaissa (423/2003) säädetään. Vaatimuksen-

mukaisuustodistuksessa ja tarkastustodistuksessa voidaan kuitenkin käyttää sitä kieltä, jolla arviointia koskevat tekniset asiakirjat on laadittu. Ilmoitetun laitoksen tai tämän alihankkijan palveluksessa olevaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan 8 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä.

12 §

Rangaistussäännös

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta tämän lain 3 §:n 5 momentin, 5 §:n 1 momentin tai 6 §:n 1 momentin tai 15 §:n vastaisesti taikka 3 §:n 1 tai 2 momentin tai 4 §:n 3 momentin nojalla annetun säännöksen tai määräyksen vastaisesti saattaa markkinoille, pitää kaupan, myy tai muuten luovuttaa, ottaa käyttöön, parantaa, uudistaa tai käyttää osajärjestelmää tai yhteentoimivuuden osatekijää, on tuomittava, jos teko ei ole vähäinen tai jos teosta ei muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *rautatiejärjestelmän yhteentoimivuusvaatimusten rikkomisesta* sakkoon.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____
kuuta _____.

Helsingissä 23 päivänä marraskuuta 2004